

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Neprihănită Zemislire!

Din început nevinovată
Născută fără de păcat,
O, tu Fecioară Preacurată
Pe cap la șerpe ai calcăt!
Neprihănită Zemislire,
Toți îngerii din cerul sfânt
Te laudă într'o glăsuire
Cu oamenii de pe pământ!

O lume s-a târît în tină,
S-a depărtat de Cel ceresc,
Dar tu din noapte la lumină
Ai scos tot neamul omenesc!
Neprihănită Zemislire,
Toți îngerii din cerul sfânt
Te preamăresc într'o simjire
Cu oamenii de pe pământ

Odrasla unui falnic rege
Mai albă și decât un crin,
Pe tine Domnul te alege,
Regina cerului senin!
Neprihănită Zemislire,
Toți îngerii din cerul sfânt
Te fericesc într'o unire
Cu oamenii de pe pământ!

Creștinilor le ești izvorul
Imbelșugat de mângăieri,
Cu mila ta, Tu ștergi ogorul
Atâtor patimi și dureri!
Neprihănită Zemislire
Toți îngerii din cerul sfânt
I-ți cer pe veci a ta iubire
Și oamenii de pe pământ!

P. B. Proton

Despre nemurirea sufletului.

Vorbire ținută cu ocazia conferinței preoțești din Sighet 26 Nov. 1931.

Multe amăgiri ne întîmpină pe lume, care nu odată duc pe căi greșite mintea și contează la slăbiciunea inimii. Intre aceste amăgiri este una, de care trebuie să ne ferim mai mult decât de celelalte, pentru că declară război menirii omului, pe aceasta o falsifică și o reduce la nul.

Care-i amăgirea aceasta? Aceea, care servindu-se de patimile omenești, îți șoptește: „pentru aceea ești în lume, să te desfătezi. Pentru ce să-ți sapi tu însuși mormântul tău, pentru ce să uzi cu propiele-ți lacrimi mormântul acesta, până când îți se imbiu bucuriile vieții? Pentru ce să arunci, să te lapezi de o floare, înainte de ce s'ar ofili?”

În aceste șoapte se ascunde un mare pericol, pentru că ispitirea este mare și nu este om, care să nu audă aceasta șoaptă.

Dacă omul uită de Evangelie, precum uită și de cer, se lipește de glia pământului, nebagând seamă de glasul religiei, a conștiinței și a minții și își zice: aici pe pământ este țara mea, aici este nădejdea mea.

Așa vorbesc aceia, cărora li-se pare, că nobila menire a omului este povoaară prea grea pentru ei și din acest motiv neagă, tăgăduesc nemurirea sufletului, invidiază soarta animalelor și singura lor dorință este, și se reîntoarce în nimic. Dar dorința lor nu se va împlini. Vieța nu ne înghite sufletele, cum înghit valurile mării corăbiile. Sufletul nu moare, ci trăiește mai departe în vecie.

D-zeu eșind din vecinica sa liniște și-a înfăptuit unul din gândurile Lui nețărnutite, când a creat lumea și atunci a zis: Să se facă lumină, să se facă tărie, să se adune apele la un loc, iar pe uscat să crească ierburi și copaci, să se facă luminători pe țaria cerului, ca să lumineze pământul și să arate zilele și anii, să fie pești în apă și paseri în aer, să producă pământul tot soiul de animale.

Mai pe urmă l-a zidit pe om, pentru care toate celelalte s'au făcut. Și anume din lut și din praf a format trup omenească și a suflat în el spirit nemuritor. Așa dar suflul lui Dumnezeu a trezit la vieța sufletul omului.

Cercetați numai ce deosebire este între trup și între suflet. Trupul fără suflet e mort

și mort și rămâne. Dar sufletul? Cât de mare și multă este activitatea lui! Dacă-i vorbă de trecut, sufletul în cercetările sale ajunge departe până la originea lumii. Face întrebare la acea, cari demult au dispărut din șirul celor vii. Întreprinde convorbiri spirituale cu aceia, cari i-au fost dragi în vieța.

Dacă e vorba de prezent, cu iuteala fulgerului ne duce dela un capăt până la cel'alt al lumii. Vede bunul prietin, care este departe de noi. Cercetează țări, studiază popoare. Nu cunoaște distanțe. Cu cugetul urmează calea stelelor, intră în sinul pământului și aduce la suprafață comorile ascunse. Vreți să vorbiți cu sufletul despre viitor? Nici acesta nu-i ascuns de totului. Sufletul vede lucruri, cari nu sunt încă cunoscute. Prezice întunecimile de soare și de lună, reapariția stelelor de mult apuse și cași cum n'ar avea aici destul teren de activitate, în cuget zboară la tronul lui Dumnezeu, la creatorul său, îl adoară și cu iubire îi servește.

Vreți să urmați sufletul în calea sa de înălțare către cer? Înaintea ochilor săi dispare pământul, dispar făpturile, orizontul se lărgeste, întunecul se schimbă în lumină orbitoare și sufletul înaintează până la izvorul vieții, ajunge între cetele ingerilor și arhangerilor și stă înaintea altarului aceluia, care pentru el s'a jertfit și îi zice: „Dzeul meu, aici sunt eu zidirea ta. Tată, deci e fiul tău.” Și în acest timp ce-a făcut trupul și unde a rămas? A rămas aici pe pământ, ca un obiect fără viață, pânăcând sufletul ca un fluture spiritual a străbătut câmpurile cerești. Poate-se oare ca acest suflet, care cercetează trecutul, stăpânește prezentul, ba prezice și viitorul, asemenea fumului și ceții să dispară, se se disolve în văzduh?

Dar mai mult! Nemurirea sufletului dovedește nu numai puțința dea cugeta și de a înțelege, dar și aceea, că sufletul voiește, vrea și anume vrea, precum găsește de bine.

Sufletul nu se poate sili; se poate înspăimânta cu amenințări, se poate ispiti cu aur și cu lingușiri, se poate îmbăta cu dorința măririi, da aceste toate se pot face cu el, dar nu-l pot învinge, decât atunci când se lasă învins. Imi puteți pleca fruntea la pământ, imi puteți închide gura, puteți să-mi puneți cătușe, puteți să-mi întindeți armă la piept, — sufletul meu totuși rămâne liber și și tot poate să zică: nu vreau.

Sufletul este stăpânul trupului, îl supune după placul său celor mai aspre canoane, ba chiar îl poate sili la moarte pentru credința, nădejdea sa, pentru Dumnezeuul său și trupul se supune.

Oare se poate sfârși și sufletul deodată cu trupul, cașicum n'ar fi ceva mai bun, decât acest trup?

Dar să mergem mai încolo! Noi avem și inimă și inima aceasta dorește fericirea. Fericirea! Insuși cuvântul produce o palpitare mai intensivă în inima noastră! Dorința fericirii este mai tare, chiar decât noi. Pentru aceea am avea noi dorința aceasta nesfârșită, să nu putem fi fericiți? Aceasta nu se poate! Dar fericirea mult dorită unde-i? Toate dovedesc, că aici pe pământ nu-i. Toate averile lumii întregi nu sunt în stare să satisfacă dorința inimii — căci inima noastră mai mult cere. Inima noastră e micuță, dar nici universul întreg nu-o poate umplea.

Dar dacă pe pământ nu se poate câștiga aceasta fericire, atunci în alt loc trebuie să fie, și omul trebuie să aibă posibilitatea de-a o ajunge.

Mielul nu se poate lipsi de iarba câmpului, iar leul de prada sa. Numai omul să nu-și poată ajunge dorința lui după fericire. Nu, pentru că în acest caz, D-zeu n'ar fi un tată iubitor, ci numai ca un părinte vitreg s'ar îngriji de noi. Dumnezeu ne trimite durerile vieții, dar nearată și fericirea — însă numai după moarte. Pentru aceea a zis sf. Ap. Pavel: „N'avem țară statornică aici.”

Ce să spunem apoi despre simțământul, ce ne cuprinde înaintea unui mormânt? Oare o mână de praf merită stima sau iubirea noastră? Nu, un glas lăuntric ne spune, că mortul n'a murit cu totul. Pentru aceea apoi mormintele la toate popoarele au fost cinștite. În tot locul ne întâlnim cu convingerea, că somnul din mormânt nu-i vecinic, îi urmează învierea. Dar ce nu moare, nu poate fi trupul, care în mormânt de fapt se nimicește, ci spiritul, sufletul.

Au crezut aceasta toate popoarele în toate timpurile. Avram, când s'a pregătit la jertfirea lui Isac, cu nădejdea nemuririi s'a mângăiat, chiar așa și Iov, când toți l'au părăsit. Grecii, Persii, Egiptenii au crezut în câmpurile elisiene și în tartar. Caldenii au socotit, că sunt diferite stele, designate pentru locuința vecinică a celor buni și a celor răi. Și Romanii, destul este să citim numai puțin

din operele scriitorilor romani, ca să știm, ce părere au avut despre nemurire. Mi-se pare, că D-zeu, cuvântul acesta: nemurire l'a gravat în suflet și că a voit să aprindă un foc acolo, care să risipească tot întunerecul.

Încă și africanul Hotentot dorește înainte de moarte, să fie îngropat cu armele sale, ca în împărăția sufletelor să poată vâna. Popoarele sălbătice socotesc, că în șoapta vântului aud glasul sufletelor celor repausați. Pe mormântul luptătorului mort pun mâncare, cașicum sufletul lui ar avea nevoie de hrană. Mama Indiană stropește mormântul copilului iubit cu lapte amestecat cu lacrimi.

Convingerea aceasta universală despre nemurirea sufletului poate să se opune adevărului? Acel glas, care așa de limpede vestește nemurirea, nu este glasul unora și nu numai a omenirii, ci este glasul lui D-zeu.

Dacă n'ar fi nemurirea, unde ar fi înțelepciunea lui D-zeu? Unde am găsi aici pe pământ sancționarea legilor date nouă de D-zeu? Doară în legile omenești? O, despre câte rele nu se face amintire în acele. Câte fapte rămân ascunse și inconjoară pedeapsa! De câte ori se întâmplă, că o lege sau o faptă rea este atât de mult explicată, învățată și întoarsă, până când păcătosul în haina nevinovăției stă înaintea noastră.

Sau doară sancționarea legilor lui Dzeu este în conștiința noastră? Dar chiar conștiința este oglinda vieții viitoare. Și nu știți că neliniștea conștiinții cu cât este mai veche, cu atât slăbește? Și dacă încă odată îi auz glasul, este destul o picătură de veniu, sau o cătușă micuța a unui revolver, să amunțească pentru vecie. Și atunci, legea omenească în locul păcătosului, pe care voiește să'l pedepsească, găsește un cadavru. Sau doară găsiți sancționarea legilor lui Dzeu în liniștea sufletului, care urmează îndeplinirii datorinței sau în lauda câștigată? Dar chiar cei mai încarnați rău făcători nu doresc liniștea sufletească și câte virtuți nu găsesc laudă, pentru că se săvârșesc în secret. Unde s'ar găsi răsplata eroismului, sau a jertferei de sine? Dacă bunaoară un stăpânitor păgân zice unui creștin. „Lapădate de Dzeu sau mori.” Și dacă creștinul își jertfește viața pentru credința sa, unde își găsește acest martir răsplată, dacă cu moarte toate să sfârșesc? Dar să vedem și alta pildă! Un soldat este comandat într'un post periculos înaintea inamicului, și-ar putea asigura

viața, dacă și-ar părăsi postul. Dar stă pe loc, precum jurământul, credința către drapel pretind. Apoi dacă glonțul inamic îl doboară, cine și unde îl va răsplăti, dacă nu este suflet nemuritor? Doară nici nu-și vor aduce aminte de el și dacă nu l'ar uita ce folos ar avea? O cunună depusă cu mult fast, însă fără mișcarea inimii pe mormântul eroului necunoscut este răsplată convenită? Dacă omul n'are suflet nemuritor, acel soldat, care fără frică, cu chipul morții în față atacă inamicul este aproape nebun, și ar merita să-i-se rupă de pe piept medalia semnul vitejiei și să-i-se pună pe cap șapca unui bufon.

Este oare demn de dreptatea, sfințenia și bunătatea lui Dzeu cugetul, că sufletul nostru nu este nemuritor? Ochii lui Dzeu nu arare ori văd, că pe pământ nedreptatea, disordinea și păcatul domnește. Dar unde rămâne pedeapsa? Religia i-și are eroii săi, virtutea cinstitorii, i-ar credința jertfele sale. Unde rămâne răsplata acestora? Sau doară înaintea lui Dzeu virtutea și păcatul, nevinovăția și răutatea au aceeaș valoare? Atunci nu este nici virtute nici păcat, nici răutate, nici merit. Atunci nu poate fi vorbă nici despre un Dzeu drept și sfânt. Acel om, care aici este jertfă nedreptății, nu poate nădăjdui, că cel puțin odată, înaintea judecătorului nemiluit și vecinic va afla dreptate. Atunci tiranul va fi sărbătorit în viață și după moarte, până când jertfa nerăzbunată va rămâne. Dar hoțul și păgubașul, martirul și chinuitorul, aceștia toți vor avea aceeaș soartă, vor peri deopotrivă în nimic?

Deși vedeși suprimarea virtuții, învingerea păcatului, dar nu slăbiți; va veni ziua, când scena se va schimba, ziua judecății. Atunci înaintea noastră va sta virtutea răsplătită cu glorie vecinică și cu fericire iar răul pedepsit cu chinuri vecinice.

Titu Berinde

Nr. 272—931. protop.

În senzul grațiosului ordin No. 4037—931 al Preavenatului Ordinariat diecezan privitor la situația catehetică din districtul Sighet, onoratele Oficii parohiale mai jos însămnate vor face cu reîntoarcerea poștei următoarele îndreptări respective întregiri.

1. În Hoteni, Oncești și Săpânța nu s'a dat — fiindcă nici nu s'a cerut — autorizație de a catehiza nimănui și astfel datoria aceasta revine proșilor de acolo. 2. În Sighet în lipsa catehetului datoria de a catehiza revine în mod firesc proșilor. 3. Afând prea redus numărul de oare, dispunem ca acelea să fie sporit în Breb, Crăcești și Sațugatag la câte 8 ore, în Budești la 10, în Călinești, Nănești, Oncești, Săpânța, Sârbi și Hărniciești la câte 6, în Desești, Iapa, Ocnașugatag la câte 4, iar în Vad la 12 ore. 4. Așteptăm să Ni-se arate numărul aproximativ al elevilor de școală din Bărsana. 5. În Berbești, Călinești, Crăcești, Nănești, Ocnașugatag, Hoteni, Oocești, Sighet, Vad și Valea Porcului să Ni-se arate pe ce dată — ziua și ceasul — sunt fixate orele de religie. 6. În Breb și Giulești orele fiind prea multe puse în aceeaș zi, să se împartă pe mai multe zile. 7. Să se arate care este situația manualelor în Bărsana, Breb, Ferești, Cornești, Iapa, Ocnașugatag, Oncești, Rona de jos, Sarasău, Sârbi, Sațugatag, Hărniciești, Sighet, Vad și Valea Porcului. 8. Văzând că elevii nu prea dispun de manuale în Berbești, Budești, Călinești, Crăcești, Desești, Giulești și Văleni, permitem ca în caz de lipsă curatoarele bisericesti respective să poată avansa din cassa bisericii sumele necesare în acest scop, având apoi a le incassa în cursul anului școlar.

Sighet, 29 Nov. 1931.

Oficiul protopopesc.

No. 274—931 protop.

În baza gr. ordin No. 3974—931 al Preaven. Ordinariat diec. cu deplină stimă rog subsemnatele Oficii parohiale, a face fără amânare întregirile indicate în legătură cu Chestionarul șematizmal:

1. În Vad și Sighet la p. 6, „alte” să se arate ce confesiune reprezintă. 2. Să se arate dacă în Sațugatag sunt, ori nu și câți romano-catolici. La fel să se arate aceasta și aiurea unde nu s'ar fi arătat. 3. Să se arate cine este curator l în Desești. 4. Să se trimită cât mai fără întârziere, datele recensământului din 1930 din parohiile (și filiile aparținătoare): Vad, Sighet, Sațugatag, Sarasău, Săpânța, Rona de jos, Nănești, Iapa, Giulești, Desești, Crăcești, Breb, Berbești și Valea Porcului, în conformitate cu ordinul circular dela Gherla No. 2868 din 15 Decembrie 1930.

Sighet, 29 Nov, 1931.

Oficiul protopopesc.

Calendar săptămânal.

6—12 Dec. 1931.

6. Dumineca X d. Înălț. Sf. Cruci. (Ev. Luca 10, 13). Păr. Nicolae † 327
7. Luni Păr. Ambrosie † 397
8. Marți Cuv. Patapie
9. Miercuri. Zemis. S. Anei.
10. Joi Mci Mina și Ermog.
11. Vineri Cuv. Daniil Stâlp.
12. Sâmbătă Păr. Spiridon † 347.